

Sygnatura akt XII C 2245/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2021 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. Ł.

przeciwko T. Ł.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. **Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego, zawierającego umowę o świadczenie alimentacyjne wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, sporządzony dnia 26 sierpnia 1997 r. przed notariuszem O. P., rep. (...), zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 31 października 2017 r. w sprawie (...) – co do pozwanego T. Ł., co do świadczeń alimentacyjnych za okres od dnia 21 stycznia 2006 r.**
2. **W pozostałym zakresie powództwo oddala,**
3. **Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi, a koszty zastępstwa procesowego znosi wzajemnie pomiędzy stronami.**

SSO Maria Prusinowska

Sygn. akt XII C 2245/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 grudnia 2017 r. powód M. Ł., reprezentowany profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o pozbawienie wykonalności całości – co do pozwanego T. Ł., reprezentowanego w późniejszym etapie postępowania przez swoją siostrę E. Ł. – tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego zawierającego umowę o świadczenie alimentacyjne wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, sporządzonego w dniu 26 sierpnia 1997 r. przed notariuszem O. P., rep. (...), zaopatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 31 października 2017 r., sygn. akt (...).

Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 10 800 zł oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, a także o zabezpieczenie powództwa w przedmiotowej sprawie przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. pod sygn. akt (...). W treści uzasadnienia pozwu powód wskazał, że w dniu 30 listopada 2017 r. otrzymał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. z dnia 10 listopada 2017 r. na rzecz T. Ł.. W/w postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte na wniosek złożony przez T. Ł. w oparciu o dalszy tytuł wykonawczy wydany zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 31 października 2017 r. Wniosek w przedmiocie wszczęcia egzekucji został złożony pomiędzy 1 a 30 dniem listopada 2017 r. i znajduje się w aktach sprawy pod sygn. akt (...). W w/w

wniosku pozwany (wierzyciel) wniósł o wszczęcie przeciwko powodowi (dłużnikowi) egzekucji na łączną kwotę 438 248,72 zł, na którą to kwotę składają się: kwota 159 677,42 zł z tytułu zaległych alimentów oraz kwota 278 571,30 zł z tytułu należnych odsetek od należności głównej. Powód nie posiada w/w wniosku.

Pozwany stoi na stanowisku, iż dochodzona wnioskiem o wszczęcie egzekucji przez wierzyciela wierzytelność nie istnieje, gdyż w zakresie w jakim obowiązek alimentacyjny istniał, powód się z niego wywiązał, natomiast w pozostałym zakresie obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego wygasł (pozwany nie kontynuował edukacji, od dnia 31 października 2002 r. podjął on zatrudnienie w Policji, otrzymał stosowne wynagrodzenie i mieszkał na terenie koszarów szkoły policyjnej w P. – zatem od tego momentu nastąpiła istotna zmiana okoliczności skutkująca wygaśnięciem obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego, bowiem pozwany zaczął utrzymywać się sam). Powód wskazał, iż co do formalnego potwierdzenia powyższego stanu faktycznego, w przypadku dalszego popierania egzekucji przez pozwanego, powód złoży stosowne powództwo. Natomiast, w chwili obecnej istnieje formalnie tytułu wykonawczy obejmujący okres od dnia 31 października 2002 r. do dnia 12 sierpnia 2006 r. pozwalający na prowadzenie postępowania egzekucyjnego przez pozwanego, gdyż powyższy okres nie był przedmiotem wcześniejszego powództwa powoda o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego (sygn. akt (...)). Takie działanie pozwanego, zdaniem powoda, jawi się jako nadużycie prawa. Powód z daleko idącej ostrożności procesowej podniósł także zarzut przedawnienia co do istnienia roszczenia alimentacyjnego względem pozwanego. Co do w/w zarzutu wskazał, iż egzekucja prowadzona na rzecz pozwanego pod sygn. akt (...) została postanowieniem z dnia 1 października 2013 r. zawieszona na skutek bezczynności pozwanego (wierzyciela) – pozwany nie odpowiedział na wezwanie komornika z dnia 22 maja 2013 r.; w/w postanowienie nie zostało zaskarżone. Następnie, postanowieniem z dnia 12 września 2014 r. w/w postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt (...) zostało umorzone na wniosek samego wierzyciela. Postanowienie w tym zakresie zostało wysłane na wskazany przez wierzyciela adres i w przepisany termin również nie zostało zaskarżone. Zatem gdyby powyższe postępowanie egzekucyjne nie zostało umorzone na wniosek pozwanego (wierzyciela), uległoby umorzeniu z mocy prawa w październiku 2014 r. Ponowny wniosek o wszczęcie egzekucji został złożony w przedziale od 1 do 11 listopada 2017 r., tj. po upływie ponad trzech lat od daty poprzedniego umorzenia egzekucji. Tym samym wszelkie terminy w w/w zakresie, zdaniem powoda, upłynęły, a w konsekwencji orzeczenie stało się prawomocne.

Powód stoi na stanowisku, iż umorzone postępowanie egzekucyjne (bez względu czy nastąpiło ono na wniosek czy z mocy prawa) prowadzone w sprawie pod sygn. akt (...) nie wywołuje skutków związanych z wniesieniem wniosku o wszczęcie egzekucji, w tym nie przerywa terminu przedawnienia. Roszczenie alimentacyjne jako roszczenie okresowe przedawnia się z upływem trzyletniego terminu przedawnienia. W konsekwencji ostatnią czynnością, która przerwała bieg terminu przedawnienia był wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu. Natomiast, wniosek o wydanie dalszego tytułu wykonawczego został złożony już po upływie terminu przedawnienia.

Zatem od daty uprawomocnienia się postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności w/w aktowi notarialnemu upłynęło ponad 9 lat, stąd też roszczenie objęte przedmiotowym tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu. Powód wskazał, również na fakt, że powództwo może zostać wniesione tylko i wyłącznie do momentu, w którym wierzytelność objęta tytułem wykonawczym nie zostanie wyegzekwowana. Nawet częściowe wyegzekwowanie należności dochodzonych w sprawie pozbawia powoda możliwości wniesienia powództwa. Powód nie zgodził się także z rozliczeniem wpłat dokonanych w toku postępowania egzekucyjnego, jego zdaniem niezgodnych z pismem pozwanego (wierzyciela) z dnia 28 kwietnia 1999 r. Dodatkowo powód wskazał, iż pozwany zainicjował także jeszcze inne postępowanie egzekucyjne, które toczyło się pod sygn. akt (...), celem którego było wyegzekwowanie kwoty 159 677,42 zł z tytułu zaległych alimentów oraz kwoty 278 571,30 zł z tytułu należnych odsetek od należności głównej. Tym samym, kwoty dochodzone w sprawie prowadzonej pod sygn. akt (...) nie korespondują z kwotami dochodzonymi przez pozwanego w sprawie dochodzonej pod sygn. akt (...).

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2007 r. Sąd Rejonowy w P. ustalił wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego z dniem 21 sierpnia 2006 r. (k. 1-10 akt). Postanowieniem z dnia 16 lutego 2018 r. Sąd udzielił powodowi zabezpieczenia wnioskowanego przez niego w treści pozwu, tj. poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego – aktu notarialnego z dnia 26 sierpnia 1997 r. (rep.

A 7379/1997), sporządzonego przez notariusza O. P., opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 października 2017 r. postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w Poznaniu, sygn. akt (...) w całości co do pozwanego T. Ł. – z wniosku pozwanego przeciwko powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), sygn. akt (...), do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (k. 42-44 akt). Na powyższe postanowienie pozwany pismem z dnia 19 marca 2018 r. złożył zażalenie wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. W treści uzasadnienia w/w zażalenia pozwany wskazał, iż powód nie uprawdopodobnił zarówno roszczenia, jak i przesłanki jego nieistnienia, a także zarzutu przedawnienia. Pozwany podniósł także zarzut nadużycia prawa jakiego dopuścił się powód (k. 56-62 akt). Następnie, pismem z dnia 4 maja 2018 r. pozwany złożył jako uzupełnienie w/w zażalenia wnioski dowodowy w przedmiocie postanowienia Sądu Rejonowego (...) w P., II Wydział Cywilny z dnia 24 kwietnia 2018 r. o przywróceniu terminu do wniesienia zażalenia i przychyleniu się do zażalenia i uchyleniu postanowienia z dnia 6 marca 2016 r. (sygn. akt (...)). W dokumencie tym, Sąd jednoznacznie stwierdził, iż nie było podstaw, by umorzyć postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) na podstawie art. 825 § 1 KPC (k. 167 akt). Pismem z dnia 21 marca 2018 r. pozwany złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości, przeprowadzenie dowodów wskazanych w treści w/w pisma, rozpoznanie sprawy także pod jego nieobecność oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany zaprzeczył, aby zobowiązanie powoda w stosunku do niego w zakresie alimentów wygasło. Pozwany zaprzeczył również temu, aby powód wywiązał się z obowiązku alimentacyjnego względem pozwanego, jest to twierdzenie nieprawdziwe i nie znajduje oparcia w jakimkolwiek materiale dowodowym. Bowiem, w wyroku Sądu Rejonowego w P. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) wyraźnie wskazano, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego ustał z dniem 21 sierpnia 2006 r. (wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 stycznia 2007 r., sygn. akt (...)). Wyrok ten jest prawomocny i jako taki korzysta z powagi rzeczy osądzonej, dlatego też polemika powoda na obecnym etapie co do okresu trwania obowiązku alimentacyjnego i sytuacji życiowej pozwanego po 2002 r. jest całkowicie bezprzedmiotowa. Natomiast, powoływanie jako dowodu w sprawie dokumentów z akt sprawy sądowej o sygn. akt (...) jest niewłaściwe, przede wszystkim z tego powodu, że sprawa nie dotyczy w ogóle osoby pozwanego.

Z kolei, w odniesieniu do wysokości roszczenia, pozwany wskazał, iż zastrzeżenia co do tego czynione przez powoda również nie zasługują na uwzględnienie. Komornik na tytule wykonawczym wyraźnie wskazał jaka kwota została wyegzekwowana w postępowaniu egzekucyjnym. W zakresie odsetek, pozwany domaga się ich zapłaty w wysokości ustawowej, jednocześnie zaznaczając, iż ograniczył wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu alimentów wyłącznie za okres od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 26 sierpnia 2006 r. Natomiast, na poczet zaległych alimentów pozwany zaliczył także kwotę, którą syndyk masy upadłości przekazał matce pozwanego w latach 2001 i 2002. W odniesieniu do podniesionego przez powoda zarzutu przedawnienia, pozwany wskazał, że na mocy umowy o świadczenie alimentacyjne zawartej w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) pomiędzy rodzicami pozwanego, tj. D. Ł. i M. Ł. w dniu 26 sierpnia 1997 r., powód zobowiązał się poczynając od dnia 1 września 1997 r. płacić tytułem alimentów na utrzymanie dwojga dzieci – E. Ł. i T. Ł., comiesięcznie łączną kwotę 4 000 zł, po 2 000 zł na każde z dzieci. Sąd Rejonowy w P. nadał aktowi notarialnemu klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 5 lutego 1998 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...), a następnie wydał dalszy tytuł wykonawczy w sprawie o sygn. akt (...).

Powód nie dokonywał bieżących płatności z tytułu alimentów, dlatego też w 1998 r. matka pozwanego D. Ł. złożyła wniosek do Komornika o egzekucję świadczeń alimentacyjnych. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w P. M. R., a następnie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. prowadził postępowanie egzekucyjne, wskutek którego zostały wyegzekwowane niewielkie kwoty (ok. 400 zł, następnie 100 zł) na rzecz obojga dzieci poprzez zajęcie renty powoda. Zgodnie z wpisem na tytule wykonawczym w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na rzecz pozwanego i jego siostry E. Ł. wyegzekwowano łącznie kwotę 17 270,58 zł, tj. 8 635,29 zł na rzecz pozwanego, zaliczone przez Komornika w całości na poczet odsetek od zaległych alimentów. Powód do września 2016 r. nie dysponował żadnym majątkiem, który mógłby ulec spieniężeniu, nie pracował i przestał otrzymywać rentę, pozwany nie miał możliwości zaspokojenia swoich wierzytelności. Nieruchomość położona we W., której powód był właścicielem była przez ponad 10 lat przedmiotem kolejnych egzekucji i każdorazowo postępowanie

egzekucyjne kończyło się umorzeniem z powodu bezskuteczności. Dopiero w 2017 r. postępowanie egzekucyjne z w/w nieruchomości zakończyło się powodzeniem i z tego też powodu powód wystąpił z niniejszym roszczeniem. Powód nie łożył dobrowolnie na rzecz pozwanego jakiegokolwiek kwoty pieniężnej tytułem zaległych bądź bieżących alimentów. Natomiast, we wrześniu 2016 r. powód nabył na podstawie dziedziczenia testamentowego 1/2 udziału we własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), o obszarze 0,0701 ha, objętej księgą wieczystą KW nr (...) przy ul. (...). Jednakże, niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku, pomijając wpis prawa własności w księdze wieczystej, powód sprzedał swój udział we własności w/w nieruchomości swojej konkubinie M. P., która z kolei dwa dni po uprawomocnieniu się wpisu prawa własności w księdze wieczystej darowała swój udział matce. W związku z powyższym działaniem powoda, siostra pozwanego E. Ł. złożyła w tutejszym Sądzie skargę pauliańską (postępowanie toczy się pod sygn. akt (...)). Ponadto, pozwany dowiedział się, iż w 2014 r. został złożony u Komornika w G. wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego z podrobionymi podpisami – pozwanego oraz jego siostry E. Ł.. Niezwłocznie pozwany wraz z siostrą złożyli zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa oraz skargę na czynności komornika. Jednakże, Sąd rozpoznający w/w skargę na czynności komornika uznał, iż Komornik nie jest uprawnionym, by badać czy oświadczenia zostały złożone przez właściwą osobę, nie ma uprawnień Sądu, Prokuratury, nie jest też biegłym grafologiem. Wskutek złożonego zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, przeprowadzono dowód z opinii biegłego grafologa – biegły jednoznacznie stwierdził, że „podpis na nazwisku T. Ł. na kwestionowanym oświadczeniu datowanym na dzień 29 sierpnia 2014 r. nie został nakreślony przez T. Ł., którego wzory pisma ręcznego i podpisów stanowią materiał porównawczy”. Taką samą opinię biegły wydał w stosunku do siostry pozwanego – E. Ł.. Jednocześnie, powód wzywany wielokrotnie do złożenia swojego podpisu jako materiału porównawczego oraz zeznań w charakterze świadka nie stawiał się na komisariacie Policji. W konsekwencji czego, Prokurator Prokuratury Rejonowej w (...) zatwierdził postanowienie funkcjonariusza Policji o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie o podrobienie w nieustalonym miejscu i czasie podpisu T. Ł. na dokumencie – oświadczenie o rezygnacji z prowadzenia postępowania egzekucyjnego nr (...) przeciwko dłużnikowi M. Ł. i posłużenie się tym dokumentem jako autentycznym w dniu 3 września 2014 r. w kancelarii Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), tj. o czyn z art. 270 § 1 KK w zw. z art. 12 KK – wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. Dlatego też, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego zostało wydane wskutek przestępstwa. Pozwany nigdy nie zrzekł się dochodzenia alimentów od powoda, a zatem wszelkie wywody powoda na temat konsekwencji prawnych złożenia oświadczenia o cofnięciu wniosku egzekucyjnego nie przystają do realiów niniejszej sprawy.

Z uwagi na to, że Sąd oddalił skargę na czynności komornika, w obrocie prawnym nadal istnieje postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, dlatego też pozwany był zmuszony do ponownego złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Zważywszy także na to, że siostra – E. Ł. jako pierwsza złożyła ponownie wniosek o wszczęcie egzekucji, pozwany zmuszony był o wystąpienie z wnioskiem o wydanie dalszego tytułu wykonawczego, co miało miejsce w dniu 13 marca 2017 r. Mając na względzie, że do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania doszło we wrześniu 2014 r., a pozwany złożył wniosek o wydanie dalszego tytułu wykonawczego w marcu 2017 r., to 3-letni termin przedawnienia został przerwany. Sąd Rejonowym w Poznaniu wydał postanowienie o wydaniu dalszego tytułu wykonawczego w dniu 2 listopada 2017 r., a ponowny wniosek o wszczęcie egzekucji pozwany złożył w dniu 3 listopada 2017 r. Pozwany zaznaczył, iż gdyby nie przestępstwo podrobienia dokumentu, to postępowanie egzekucyjne trwałoby nadal, a zatem bieg terminu przedawnienia byłby zawieszony. Pozwany podniósł również zarzut nadużycia prawa przez powoda względem niego, bowiem jako ojciec od wielu lat nie uczestniczył w wychowywaniu pozwanego oraz jego siostry. Nie pomagał ich matce w sprawowaniu nad nimi opieki, jedynie przeszkadzał, był alkoholikiem, awanturował się, znęcał nad dziećmi psychicznie i fizycznie, zwłaszcza w okresie szkolnym, tj. w czasie kiedy potrzebowały one opieki rodzicielskiej. Powód nie czynił jakichkolwiek starań o utrzymywanie więzi rodzinnej ze swoimi dziećmi i co oczywiste w tej sytuacji nie alimentował ich w jakikolwiek sposób. Powód od połowy lat 90 nie pracował, nie utrzymywał rodziny, zakładał kolejne firmy, które nie przynosiły zysków. Komornik egzekwujący alimenty dokonywał potrąceń z renty powoda celem zaspokojenia naszych wierzytelności, a kolejne egzekucje z jedyne go wówczas majątku powoda – nieruchomości położonej we W. okazywały się bezskuteczne. Powód nie miał majątku, z którego można było domagać się zaspokojenia wierzytelności, nie pracował i nie miał oszczędności (k. 103-111 akt).

Pismem z dnia 23 kwietnia 2018 r. powód podtrzymując jednocześnie swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, złożył odpowiedź na w/w zażalenie pozwanego wnosząc o jego oddalenie jako całkowicie bezzasadnego oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powód, w szczególności raz jeszcze podkreślił fakt, iż żądanie którego dochodzi nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej z uwagi na to, że w w/w sprawie toczącej się pod sygn. akt (...) wniósł o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, lecz bez wskazania w jakim okresie. W wyroku z dnia 11 stycznia 2007 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu ustalił wygaśnięcie powyższego obowiązku względem pozwanego z dniem 21 sierpnia 2006 r. oraz nie oddalił powództwa w pozostałym zakresie. Powód po uzyskaniu pełnoletności, ukończeniu szkoły średniej od dnia 31 października 2002 r. podjął zatrudnienie w Policji. Pomimo powyższego pozwany w dalszym ciągu dochodzi od powoda alimentów i to za okres od 31 października 2002 r. do dnia 21 sierpnia 2006 r. – kiedy to obowiązek alimentacyjny wygasł. W/w wyrok nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej w zakresie alimentów za okres od dnia 1 listopada 2002 r. do dnia 21 sierpnia 2006 r. Przedmiotowy wyrok rozstrzygnął jedynie w zakresie alimentów od dnia 21 sierpnia 2006 r. (k. 159-162 akt).

W toku niniejszego postępowania powód złożył również replikę na odpowiedź na pozew pozwanego pismem z dnia 26 kwietnia 2018 r. podtrzymując w w/w piśmie procesowym swoje dotychczasowe stanowisko łącznie ze wszystkimi wnioskami dowodowymi (k. 174-180 akt). Postanowieniem z dnia 5 lipca 2018 r. Sąd Apelacyjny wP. zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie 1-szym w ten sposób, że zawiesił określone tam postępowanie egzekucyjne w części, a mianowicie w zakresie egzekucji należności z tytułu alimentów za okres począwszy od 21 stycznia 2006 r. W pozostałej części Sąd zażalenie oddalił. Pismem procesowym z dnia 23 października 2018 r. powód podniósł również zarzut częściowego spełnienia świadczenia alimentacyjnego względem pozwanego, które jego zdaniem nie zostało rozliczone przez pozwanego w dochodzonym przez niego roszczeniu, na co przedłożył wraz z w/w pismem dowody (k. 200a akt). Postanowieniem z dnia 18 lutego 2021 r. Sąd na posiedzeniu niejawnym zamknął rozprawę w niniejszej sprawie (k. 367 akt).

Na rozprawie z dnia 14 lutego 2019 r. Sąd odebrał zeznania od świadka E. Ł. – siostry pozwanego, natomiast świadek D. Ł., będąca matką pozwanego, skorzystała jako osoba spokrewniona, z prawa do odmowy składania zeznań w niniejszej sprawie. (k. 244-245 akt). Natomiast na rozprawie z dnia 24 września 2020 r. Sąd przesłuchał stronę pozwaną i jednocześnie pominął dowód z przesłuchania powoda z uwagi na jego niestawiennictwo w tym terminie. Nadto, pełnomocnik pozwanego złożył do protokołu wnioski o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 338-339 akt). Strony do końca niniejszego postępowania podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy o świadczenie alimentacyjne zawartej w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) pomiędzy rodzicami pozwanego, tj. D. Ł. i M. Ł. w dniu 26 sierpnia 1997 r., powód zobowiązał się poczynając od dnia 1 września 1997 r. płacić tytułem alimentów na utrzymanie dwojga dzieci – E. Ł. i T. Ł., comiesięcznie łączną kwotę 4 000 zł, po 2 000 zł na każde z dzieci. Sąd Rejonowy w Poznaniu nadał aktowi notarialnemu klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 5 lutego 1998 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...), a następnie wydał dalszy tytuł wykonawczy w sprawie o sygn. akt (...).

Na skutek wszczęcia przez powoda postępowania o uchylenie obowiązku alimentacyjnego i obniżenie alimentów, Sąd Rejonowy w Poznaniu VII Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie o sygn. akt (...) wyrokiem z dnia 11 stycznia 2007 r. ustalił, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego T. Ł. ustał z dniem 21 sierpnia 2006 r. Rok 2006 to czas, w którym pozwany faktycznie podjął pracę w Policji po ukończonych studiach (wcześniej studiował zaocznie również prawo przez dwa lata, jednakże ze względu na ciężką sytuację w domu, podjął decyzję o zmianie swojego kierunku zawodowego i podjął naukę w szkole policyjnej, w której był skoszarowany, wcześniej podczas pierwszych studiów podejmował on drobne prace dorywcze pracując jako ochroniarz oraz pracownik fizyczny w rzeźni).

Dowód: wyrok Sądu Rejonowego w P. VII Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 11 stycznia 2007 r., sygn. akt (...) (k. 17, 252-253, 346 akt), wniosek pozwanego o wydanie dalszego tytułu wykonawczego z dnia 13 marca 2017 r. (k. 93, 144-145 akt), postanowienie Sądu Rejonowego (...) i J. IV Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 31 października 2017 r. w przedmiocie wydania dalszego tytułu wykonawczego (k. 94-95, 146-147 akt), protokół rozprawy rozwodowej rodziców pozwanego z dnia 13 czerwca 2017 r. (k. 96-98 akt), postanowienie Sądu Rejonowego w P. VII Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 5 lutego 1998 r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu (k. 112-113, 344-345 akt), akt notarialny rep. A nr (...) (k. 342-343a akt), akta sprawy o sygn. akt (...), zeznania świadka E. Ł. (k. 244-245 akt), zeznania pozwanego (k. 338-339 akt);

Powód nie dokonywał bieżących płatności z tytułu alimentów, dlatego też w 1998 r. matka pozwanego D. Ł. złożyła wniosek do Komornika o egzekucję świadczeń alimentacyjnych. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w P. M. R., a następnie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. prowadził postępowanie egzekucyjne, wskutek którego zostały wyegzekwowane niewielkie kwoty (ok. 400 zł, następnie 100 zł) na rzecz obojga dzieci poprzez zajęcie renty powoda. Ubocznie należy również wskazać, że zgodnie z wpisem na tytule wykonawczym w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na rzecz pozwanego i jego siostry E. Ł. wyegzekwowano łącznie kwotę 17 270,58 zł, tj. 8 635,29 zł na rzecz pozwanego, zaliczone przez Komornika w całości na poczet odsetek od zaległych alimentów. Nadto, pozwany ustalając wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu alimentów na swoją rzecz, zaliczył połowę kwoty uzyskanej od syndyka masy upadłości oraz połowę kwoty wyegzekwowanej w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym pod sygn. akt (...) na poczet odsetek i zaległych alimentów. Od syndyka masy upadłości na poczet alimentów na rzecz obojga dzieci została przekazana kwota 94 058,40 zł, co oznacza, że kwota 47 029,20 zł przypadło na rzecz pozwanego. Począwszy od daty ustalenia obowiązku alimentacyjnego, tj. od dnia 1 września 1997 r. do dnia 1 stycznia 2000 r. (od tego okresu pozwany aktualnie egzekwuje alimenty) powód zobowiązany był do zapłaty 56 000 zł (28 m-cy x 2 000 zł) wraz z odsetkami od dnia wymagalności każdej z raty alimentacyjnej do dnia zapłaty każdej kwoty przez syndyka masy upadłości. Zobowiązanie powoda za okres przez 1 stycznia 2000 r. znacznie przekraczało wpłaty syndyka masy upadłości oraz od komornika.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 12 lutego 1998 r. (k. 347 akt), rozliczenie zaległych alimentów z dnia 28 czerwca 1999 r. (k. 16 akt), pismo z dnia 8 marca 2005 r. (k. 200c akt), rachunek wystawiony przez firmę powoda z tytułu zapłaty na poczet regulacji części zaległych alimentów na dzieci (k. 200d akt), zeznania świadka E. Ł. (k. 244-245 akt), zeznania pozwanego (k. 338-339 akt);

Powód do września 2016 r. nie dysponował żadnym majątkiem, który mógłby ulec spieniężeniu, nie pracował i przestał otrzymywać rentę, pozwany nie miał możliwości zaspokojenia swoich wierzytelności. Nieruchomość położona we W., której powód był właścicielem była przez ponad 10 lat przedmiotem kolejnych egzekucji i każdorazowo postępowanie egzekucyjne kończyło się umorzeniem z powodu bezskuteczności. Dopiero w 2017 r. postępowanie egzekucyjne z w/w nieruchomości zakończyło się powodzeniem. Powód niełożył dobrowolnie na rzecz pozwanego jakiegokolwiek kwoty pieniężnej tytułem zaległych bądź bieżących alimentów. Natomiast, we wrześniu 2016 r. powód nabył na podstawie dziedziczenia testamentowego 1/2 udziału we własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), o obszarze 0,0701 ha, objętej księgą wieczystą KW nr (...) przy ul. (...). Jednakże, niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku, pomijając wpis prawa własności w księdze wieczystej, powód sprzedał swój udział we własności w/w nieruchomości swojej konkubinie M. P., która z kolei dwa dni po uprawomocnieniu się wpisu prawa własności w księdze wieczystej darowała swój udział matce. W związku z powyższym działaniem powoda, siostra pozwanego E. Ł. złożyła w tutejszym Sądzie skargę pauliańską (postępowanie toczy się pod sygn. akt (...)).

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 10 listopada 2017 r. (sygn. akt (...)) (k. 12 akt), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości i wezwanie do zapłaty długu z dnia 16 grudnia 2008 r. (k. 18 akt), zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 1 grudnia 2016 r. (k. 24-25 akt), elektroniczny wniosek o wpis w księdze wieczystej (k. 64-67, 114-117 akt), akt notarialny rep. A nr (...) (k. 68-80, 118-130 akt), wypis z księgi wieczystej nr (...) z dnia 20 marca 2018 r. (k. 81-84, 131-134 akt), testament w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) (k. 163-165 akt), zeznania świadka E. Ł. (k. 244-245 akt), zeznania pozwanego (k. 338-339 akt);

Pozwany dowiedział się, iż w 2014 r. został złożony u Komornika w G. wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego z podrobionymi podpisami – pozwanego oraz jego siostry E. Ł.. Niezwłocznie pozwany wraz z siostrą złożyli zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa oraz skargę na czynności komornika, tj. postanowienie o umorzeniu postępowania prowadzonego pod sygn. akt (...). Jednakże, Sąd rozpoznający w/w skargę na czynności komornika uznał, iż Komornik nie jest uprawnionym, by badać czy oświadczenia zostały złożone przez właściwą osobę, nie ma uprawnień Sądu, Prokuratury, nie jest też biegłym grafologiem. Wskutek złożonego zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, przeprowadzono dowód z opinii biegłego grafologa – biegły jednoznacznie stwierdził, że „podpis na nazwisku T. Ł. na kwestionowanym oświadczeniu datowanym na dzień 29 sierpnia 2014 r. nie został nakreślony przez T. Ł., którego wzory pisma ręcznego i podpisów stanowią materiał porównawczy”. Taką samą opinię biegły wydał w stosunku do siostry pozwanego – E. Ł.. Jednocześnie, powód wzywany wielokrotnie do złożenia swojego podpisu jako materiału porównawczego oraz zeznań w charakterze świadka nie stawił się na komisariacie Policji. W konsekwencji czego, Prokurator Prokuratury Rejonowej w (...) zatwierdził postanowienie funkcjonariusza Policji o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie o podrobienie w nieustalonym miejscu i czasie podpisu T. Ł. na dokumencie – oświadczenie o rezygnacji z prowadzenia postępowania egzekucyjnego nr (...) przeciwko dłużnikowi M. Ł. i posłużenie się tym dokumentem jako autentycznym w dniu 3 września 2014 r. w kancelarii Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), tj. o czyn z art. 270 § 1 KK w zw. z art. 12 KK – wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. W/w skarga ostatecznie została uwzględniona w 2019 r. – postanowieniem z dnia 27 września 2019 r. Sąd Rejonowy (...) w Poznaniu w sprawie o sygn. akt (...) uchylił postanowienie Komornika, a Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił zażalenie dłużnika. Z uwagi na to, że Sąd najpierw oddalił skargę na czynności komornika, w obrocie prawnym nadal istniało postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, dlatego też pozwany był zmuszony do ponownego złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Zważywszy także na to, że siostra – E. Ł. jako pierwsza złożyła ponownie wniosek o wszczęcie egzekucji, dlatego wystąpił z wnioskiem o wydanie dalszego tytułu wykonawczego, co miało miejsce w dniu 13 marca 2017 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu wydał postanowienie o wydaniu dalszego tytułu wykonawczego w dniu 2 listopada 2017 r., a ponowny wniosek o wszczęcie egzekucji pozwany złożył w dniu 3 listopada 2017 r. Na jego podstawie jest prowadzone obecnie postępowanie egzekucyjne tytułem zaległych alimentów za okres od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 26 sierpnia 2006. Przez Komornika Sądowego K. Ł. pod sygn. akt (...).

Wobec faktu, że w oparciu o pierwszy tytuł wykonawczy toczy się postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt (...) prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w P. M. J. na wniosek siostry pozwanego, pozwany wniósł do Komornika Sądowego K. Ł. o połączenie sprawy (...) ze sprawą (...) wszczętej na podstawie dalszego tytułu wykonawczego. Komornik Sądowy K. Ł. pominął wniosek pozwanego i umorzył postępowanie (...) z powodu braku tytułu wykonawczego w aktach sprawy uznając, iż dalsze prowadzenie postępowania jest niedopuszczalne. Pozwany złożył skargę na te czynności komornika. Rozstrzygnięcie w tej sprawie ma znaczenie wyłącznie porządkowe (skarga będzie rozpatrywana przez Sąd Rejonowy w (...) pod sygn. akt I Co 83/20).

Powód wszelką korespondencję, która przychodziła do jego dzieci, tj. E. Ł. oraz T. Ł. odbierał, a także informował je o wszystkich listach. Nie uczynił tego w przypadku informacji od Komornika Sądowego w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego toczącego się wówczas pod sygn. akt (...). Wówczas powód odebrał wtedy jedynie swój list.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. z dnia 1 października 2013 r. (k. 13 akt), postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. z dnia 12 września 2014 r. (k. 14 akt), wezwanie wierzyciela do poparcia wniosku egzekucyjnego z dnia 22 maja 2013 r. (k. 15 akt), postanowienie Sądu Rejonowego (...) w Poznaniu II Wydział Cywilny z dnia 6 marca 2017 r. (k. 85-86, 135-136 akt), opinia na podstawie ekspertyzy kryminalistycznej z badań dokumentów z dnia 21 kwietnia 2017 r. (k. 87-91, 137-141 akt), postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w (...) z dnia 27 kwietnia 2017 r. w przedmiocie umorzenia dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa (k. 92, 142-143 akt), wniosek pozwanego o wydanie dalszego tytułu wykonawczego z dnia 13 marca 2017 r. (k. 93, 144-145 akt), postanowienie Sądu Rejonowego (...) J. IV Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 31 października 2017 r. w przedmiocie wydania dalszego tytułu wykonawczego (k. 94-95, 146-147 akt), telegram

KR-IV-KP- (...) -217/17 z dnia 7 kwietnia 2017 r. (k. 100, 150 akt), postanowienie Sądu Rejonowego (...) w Poznaniu II Wydział Cywilny z dnia 24 kwietnia 2018 r. (k. 168-169, 171-172 akt), korespondencja sms powoda z dziećmi w sprawie odebrania adresowanych do nich listów (k. 254 akt), postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) K. Ł. (k. 354 akt), postanowienie Sądu Rejonowego (...) w P. II Wydział Cywilny z dnia 27 września 2018 r. (k. 263 akt), akta sprawy (...), zeznania świadka E. Ł. (k. 244-245 akt), zwrotne potwierdzenie odbioru (k. 101 akt), przesyłka adresowana do pozwanego nie podjęta w terminie (k. 102 akt), zeznania pozwanego (k. 338-339 akt);

Powód jako ojciec od wielu lat nie uczestniczył w wychowywaniu pozwanego oraz jego siostry. Nie pomagał ich matce w sprawowaniu nad nimi opieki, jedynie przeszkadzał, był alkoholikiem, awanturował się, znęcał nad dziećmi psychicznie i fizycznie, zwłaszcza w okresie szkolnym, tj. w czasie kiedy potrzebowały one opieki rodzicielskiej. Powód nie czynił jakichkolwiek starań o utrzymywanie więzi rodzinnej ze swoimi dziećmi i co oczywiste w tej sytuacji nie alimentował ich w jakikolwiek sposób.

Powód od połowy lat 90 nie pracował, nie utrzymywał rodziny, zakładał kolejne firmy, które nie przynosiły zysków. Komornik egzekwujący alimenty dokonywał potrąceń z renty powoda celem zaspokojenia wierzytelności jego dzieci, a kolejne egzekucje z jedyne go wówczas majątku powoda – nieruchomości położonej we W. okazywały się bezskuteczne. Powód nie miał majątku, z którego można było domagać się zaspokojenia wierzytelności, nie pracował i nie miał oszczędności.

Dowód: korespondencja sms powoda do córki E. Ł. (k. 98a-99, 148-149 akt), informacja od terapeuty z Zakładu (...) w C. (k. 255 akt), protokół doprowadzenia osoby w celu wytrzeźwienia z dnia 1 sierpnia 2008 r. (k. 256 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów urzędowych i prywatnych, opinii biegłych oraz zeznań świadka E. Ł. oraz przesłuchania strony pozwanej. Sąd dał wiarę złożonym przez strony dokumentom, albowiem co do zasady żadna z nich nie kwestionowała ich wiarygodności, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych. Jednakże, Sąd nie pominął kwestii spornej okoliczności, co do ewentualnego podrobienia podpisów pozwanego oraz jego siostry E. Ł. na wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) K. Ł. pod sygn. akt (...). Okoliczność ta została przez Sąd w rozważaniach w niniejszej sprawie wzięta pod uwagę jako istotna w jej rozstrzygnięciu. Ponadto, jednym z kluczowych dowodów w niniejszej sprawie okazał się również wyrok Sądu Rejonowego w Poznaniu VII Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 11 stycznia 2007 r. ustalający, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego ustał z dniem 21 sierpnia 2006 r. Sąd w tutym postępowaniu pozostał związany powyższym orzeczeniem, który obecnie jest prawomocny i ustalający. Nadto, stanowisko to poparł Sąd Apelacyjny w Poznaniu w chwili rozpoznawania zażalenia pozwanego na postanowienie tutego Sądu w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia powoda, które ostatecznie zostało zmienione w myśl treści orzeczenia z dnia 11 stycznia 2007 r. Oceniając zeznania świadka E. Ł., tj. siostry pozwanego, Sąd obdarzył je walorem prawdziwości w pełni. Zeznania tego świadka były chronologiczne i spontaniczne, układały się w jeden spójny ciąg wydarzeń, których potwierdzenie Sąd odnalazł we wszystkich złożonych przez stronę pozwaną dokumentach. Zeznania te były ponadto obdarzone dużą dozą szczegółowości oraz dokładności, z uwagi na fakt, iż materia niniejszego postępowania pośrednio dotyczyła osoby samego świadka. Był on zorientowany co do wszystkich aspektów tej sprawy. Jednakże, pomimo, iż świadek pozostaje w kręgu osób najbliższych pozwanemu Sąd w jego zeznaniach nie doszukał się nieprawdy lub jakiegokolwiek innej chęci zaciemniania prawdziwego obrazu przedstawianych faktów w sprawie. W ocenie Sądu świadek nie miał żadnych intencji, by poprzez swoje zeznania wpłynąć na pozytywny wynik dla swojego brata, odpowiedział on na wszystkie pytania zarówno Sądu jak i stron procesu z najlepiej pojętą swoją wiedzą w niniejszej sprawie.

Odnosząc się w tym miejscu do zeznań strony pozwanej, Sąd również w zakresie w jakim pozwany posiadał wiedzę co do faktów, o które padały w sprawie pytania, obdarzył je walorem prawdziwości. Jednakże, Sąd miał na uwadze okoliczność tego typu, że pozwany wielu istotnych rzeczy nie pamiętał z uwagi na odległy okres czasu o jaki sprawa

się toczyła. Pozwany nie potrafił jednoznacznie wskazać jakie postępowania egzekucyjne zostały umorzone, jakie dokładnie zostały poczynione czynności celem naprawienia sytuacji przez jego siostrę E. Ł., która występowała w jego imieniu, a z racji wykonywanego zawodu (radca prawny) była dobrze zorientowana co do procedowania poszczególnych komorników sądowych oraz samego powoda. Istotnym dla Sądu jednak jest fakt, iż zarówno w/w świadek, jak i sam pozwany zgodnie potwierdzili istnienie przede wszystkim umowy alimentacyjnej sporządzonej w 1997 r. w formie aktu notarialnego, która została zawarta pomiędzy ich rodzicami, tj. powodem M. Ł. oraz D. Ł., a następnie opatrzenie jej klauzulą wykonalności i egzekwowanie zaległych należności już przez matkę pozwanego i świadka E. Ł.. W/w potwierdzili zgodnie również fakt, iż począwszy od 1 września 1997 r. do 21 sierpnia 2006 r., tj. w okresie w jakim na powoda nałożony był obowiązek alimentacyjny wobec pozwanego, powód dobrowolnie niełożył na rzecz swojego syna, zarówno w pieniądzu, jak i naturze poprzez starania o jego wykształcenie, rozwój fizyczny, tudzież psychiczny. Całokształtem obowiązków związanych z wychowaniem syna i zapewnieniem mu opieki, wsparcia i pomocy była obarczona jego matka. Powód nie przejawiał żadnego zainteresowania, zarówno synem, jak i córką (obecny świadek w niniejszej sprawie), był pochłonięty nałogiem alkoholizmu, który na przestrzeni lat coraz bardziej się pogłębiał i doprowadził do nieudolności życiowej powoda pod względem m.in. zarobkowania. Przechodząc do oceny postawy procesowej powoda w sprawie, Sąd zauważa, iż pomimo prawidłowego zawiadomienia go o obowiązkowym stawiennictwie na rozprawie celem przesłuchania po pouczeniu, iż niestawiennictwo spowoduje pominięcie tego dowodu, powód nie przejawiał żadnego zainteresowania sprawą, której był inicjatorem. W odczuciu Sądu to właśnie powodowi powinno najbardziej zależeć na jak najszybszym zakończeniu sprawy z jak najlepszym dla siebie wynikiem, tym samym powinien również swoim zachowaniem procesowym wykazać zasadność swoich dowodów i twierdzeń czego jednak nie uczynił. Dlatego też, Sąd pominął dowód z jego przesłuchania z uwagi na jego niestawiennictwo.

Sąd zważył, co następuje:

Z uwagi na treść przepisu z art. 15 zys (2) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie, Sąd po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego w niniejszej sprawie, zamknął rozprawę i wydał orzeczenie na posiedzeniu niejawnym.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód wytoczył powództwo o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego – umowy o świadczenie alimentacyjne zwartej w formie aktu notarialnego rep. A nr (...) zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z uwagi na spełnienie świadczenia lub jego wygaśnięcie z dniem 31 października 2002 r., a jedynie z daleko posuniętej ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia.

Zgodnie z treścią przepisu z art. 840 § 1 pkt 1 KPC, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Natomiast, zgodnie z treścią normy z art. 365 § 1 KPC, orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż okoliczności będące przedmiotem rozpoznania w tym postępowaniu były szczególne i tym samym Sąd nie brał jedynie pod uwagę przesłanek płynących z treści art. 840 § 1 pkt 1 KPC, ale przede wszystkim fakt, iż w niniejszej sprawie dotyczącej obowiązku alimentacyjnego powoda oraz jego wygaśnięcia względem pozwanego procedował już przed laty

Sąd Rejonowy w Poznaniu VII Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz wydał prawomocny wyrok ustalający uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego z dniem 21 sierpnia 2006 r., tj. z dniem jego faktycznego zakończenia procesu edukacji. Powód nie zdołał obronić swojego twierdzenia, iż obowiązek ten względem pozwanego ustał z datą wcześniejszą aniżeli wskazana w w/w wyroku. Sąd rozważania w/w Sądu Rejonowego w Poznaniu, który badał przyczyny wygaśnięcia tego obowiązku poparł, i w niniejszym postępowaniu przyjął za własne. Bowiem, w pełnej rozciągłości tut. Sąd zgadza się z argumentacją zaprezentowaną w tamtym orzeczeniu. Wyrok ten jest prawomocny i ustalający oraz jako taki wiąże tutejszy Sąd procedujący w niniejszej sprawie.

Warto w tym kontekście zwrócić uwagę również na głos judykatury i ujednolicone w tym zakresie jej stanowisko. Bowiem, zasadą wynikającą z art. 365 KPC jest, że prawomocne orzeczenie nie ma mocy wiążącej wobec wszystkich. Wiąże, po pierwsze, strony. Z kolei wobec innych osób niż strony procesu, orzeczenie jest skuteczne, jeżeli mamy do czynienia z tzw. rozszerzoną prawomocnością materialną orzeczenia, co w zasadzie ma miejsce w wypadkach wskazanych w ustawie. Związanie prejudycjalne innego sądu w innej sprawie treścią wydanego uprzednio orzeczenia oznacza natomiast, że sąd ten nie może dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia, wówczas gdy w tej innej sprawie występują te same strony albo osoby objęte rozszerzoną prawomocnością, a ponadto pomiędzy prawomocnym orzeczeniem oraz toczącą się sprawą zachodzi szczególnie związek polegający na tym, że prawomocne orzeczenie oddziałuje na rozstrzygnięcie w toczącej się sprawie (wyr. SN z 24.5.2012 r., V CSK 305/11, L.). W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie w sposób oczywisty zachodził szczególnie związek polegający na tym, że prawomocne orzeczenie z 11 stycznia 2007 r. oddziaływało na rozstrzygnięcie sprawy tutejszej. Sąd nie mógł bowiem podejmować się po raz kolejny oceny przyczyn wygaśnięcia obowiązku oraz jego czasokresu w sytuacji, gdy dokonał tego wcześniej procedujący Sąd, a wyrok stał się prawomocny.

Również Sąd Najwyższy uznał, że moc wiążąca orzeczenia merytorycznego, określona w art. 365 § 1 KPC, może być brana pod uwagę w zasadzie tylko w innym postępowaniu niż to, w którym je wydano. Orzeczenie takie uzyskuje moc wiążącą z chwilą uprawomocnienia się, a zatem z chwilą definitywnego zakończenia postępowania. W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się dana kwestia, nie podlega ona już ponownemu badaniu. Związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność przeprowadzenia postępowania dowodowego w tej kwestii, nie tylko zaś dokonywania ustaleń sprzecznych (wyr. SN z 4.3.2008 r., IV CSK 441/07, L.). Zważywszy na powyższe, Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej, co do faktu istnienia w niniejszej sprawie powagi rzeczy osądzonej. Bowiem, gdyby w rzeczywistości uznać, iż takowa zachodziła, skutkowałoby to odrzuceniem powództwa powoda. Jednakże, choć powaga rzeczy osądzonej zawiera się w przepisie art. 365 KPC i jest z nim sprzężona to nie jest z nim tożsama. Zgodnie z treścią Komentarza do art. 365 KPC Z. 2019, wyd. 10/Z./F.-G., L.: „W przepisie zawiera się materialna prawomocność wyroku (orzeczenia sądowego), czyli tzw. powaga rzeczy osądzonej, skutkiem której jest wykluczenie możliwości ponownego wystąpienia z powództwem w tej samej sprawie, jeżeli została ona już prawomocnie rozstrzygnięta co do swej istoty (bis de eadem re ne sit actio)”. Dodatkowym argumentem dla tut. Sądu wyrokującego w tym postępowaniu było stanowisko Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, który wydał postanowienie w przedmiocie zmiany postanowienia o zabezpieczeniu niniejszego roszczenia powoda w całości poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) pod nową sygn. akt (...). Już wówczas na obecnym etapie postępowania Sąd Apelacyjny w Poznaniu nie przychylił się do argumentacji strony powodowej, jakoby jej obowiązek alimentacyjny wobec pozwanego ustał znacznie wcześniej, bo już w 2002 r., kiedy to jej zdaniem pozwany rozpoczął swoje własne zarobkowanie i był w stanie się samodzielnie utrzymać. Twierdzenia powoda w tym zakresie pozostały gołosłowne i niepoparte żadnymi konkretnymi oraz merytorycznymi dowodami do końca tego postępowania. Sąd natomiast popiera stanowisko powoda, co do wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego, jednakże od okresu po 21 sierpnia 2006 r.

Nadto, Sąd po dokładnym przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie stwierdził, iż powód wnosząc powództwo o pozbawienie wykonalności całości w/w tytułu wykonawczego, nie zaferował jakiegokolwiek dowodu na spełnienie świadczenia z tytułu zaległych należności alimentacyjnych w pełnej ich wysokości. Próbował on jedynie wykazywać, że na przestrzeni lat Komornicy Sądowi egzekwowali dane kwoty z jego majątku (były to jednak drobne kwoty) oraz, że po przeprowadzeniu upadłości jego firmy, syndyk masy upadłości

wyegzekwował większej wartości należności pieniężne, które jego zdaniem nie zostały przez wierzycieli, tj. jego dzieci zaliczone na poczet spłaty zaległych należności alimentacyjnych. W tym kontekście powód bardzo chaotycznie rysował swoje stanowisko, gdyż pozwany od samego początku wykazywał, iż dochodzi on w postępowaniu egzekucyjnym zaległych alimentów za okres od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 21 sierpnia 2006 r., tj. do momentu ustania obowiązku zakreślonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 11 stycznia 2007 r.

Powód nie udowodnił również swojego twierdzenia jakoby jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanego ustał znacznie wcześniej, tj. z dniem 31 października 2002 r., czyli w ocenie powoda z dniem kiedy pozwany podjął pracę w Policji. Sąd nie dał wiary tym twierdzeniom strony powodowej, gdyż nie znalazły one potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym i do końca postępowania pozostały jedynie jednostronnym twierdzeniem strony zainteresowanej pozytywnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy. W tym kontekście Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach świadka E. Ł. oraz samego pozwanego, którzy zgodnie oświadczyli, że pozwany podjął swoją pierwszą pracę zawodową w Policji w 2006 r. Wcześniej jego zarobkowanie miało charakter dorywczy (w ochronie oraz w rzeźni) na własne drobne potrzeby oraz było łączone dalej z kontynuowaniem edukacji. Przechodząc do zarzutu powoda podniesionego jedynie z ostrożności procesowej, tj. zarzutu przedawnienia, Sąd w pełni podzielił stanowisko strony pozwanej. Powód powyższy zarzut podniósł nie precyzując jednak daty z jaką zaległe alimenty za okres od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 21 sierpnia 2006 r. miałyby ulec przedawnieniu.

Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 KC, bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Strona powodowa uzasadniała zarzut przedawnienia tym, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) w dniu 26 lutego 2020 r. wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...) i wskazał, że powinien to uczynić w oparciu o przepis z art. 823 lub art. 824 § 1 pkt 4 KPC z uwagi na odebranie przez pozwanego tytułu wykonawczego z akt sprawy. Następnie powód wskazał, że „egzekucja wszczęta w wyniku wniosku, do którego nie dołączono tytułu wykonawczego jest egzekucją pozbawioną podstawy”, podczas gdy postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt (...) zostało wszczęte na podstawie załączonego do wniosku egzekucyjnego tytułu wykonawczego.

Sąd w ślad za stanowiskiem strony pozwanej wskazał, iż powód w toku całego postępowania nie przedstawił dowodu na fakt umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...). Bezspornym w niniejszej sprawie pozostawał fakt, iż Komornik Sądowy nie umorzył w/w postępowania egzekucyjnego na podstawie przepisu art. 823 lub art. 824 § 1 pkt 4 KPC. W tym względzie twierdzenia powoda wzajemnie się wykluczały, na przemian podnosił, iż umorzenie w/w postępowania egzekucyjnego winno być nastąpić na podstawie przepisu z art. 824 § 1 pkt 4 KPC, by za chwilę wskazywać na orzecznictwo Sądu Najwyższego, w sprawie co do której obecne postępowanie w żadnym wypadku nie przystaje. Oczywistym dla Sądu była okoliczność, że rzeczywiście Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) wydał w dniu 26 lutego 2020 r. postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...), jednakże jedynie ze względów porządkowych na podstawie art. 355 w zw. z art. 13 § 2 KPC.

Należy zauważyć, iż powód w niniejszym postępowaniu chwycił się niejako każdej możliwości i argumentacji mogącej zostać podstawioną pod przesłankę przemawiającą za podniesieniem zarzutu przedawnienia. Od samego początku w sposób bardzo chaotyczny i niejasny prezentował w tym zakresie swoje stanowisko, którego ostatecznie nie zdołał obronić. Sąd w pełnej rozciągłości przyjął za wykazane i udowodnione przez pozwanego ustalenia co do chronologii zdarzeń związane z losem postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt 65/08, a mianowicie, iż egzekucja alimentów na rzecz pozwanego została wszczęta jeszcze przez jego przedstawiciela ustawowego, tj. matkę D. Ł. w lutym 1998 r. na podstawie wniosku egzekucyjnego, do którego załączony był tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. W dniu 12 września 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. Ł. wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...) na podstawie przepisu z art. 825 KPC wskutek rzekomego wniosku wierzyciela (okoliczność możliwości popełnienia przestępstwa podrobienia podpisów pozwanego i jego siostry E. Ł. na wniosku o umorzenie postępowania

egzekucyjnego, zakończona umorzeniem sprawy ze względu na niewykrucie sprawcy, jednakże wzięta pod uwagę przez Sąd Rejonowy w P., który przywrócił wierzycielom termin do wniesienia skargi na czynności komornika w tym zakresie). Wobec prawomocnego postanowienia Komornika, konieczne było zabranie z akt sprawy (...) tytułu wykonawczego w celu kontynuowania egzekucji. Sąd również w tym zakresie podzielił stanowisko strony pozwanej, jako że zgodnie z treścią przepisu z art. 816 § 1 KPC wobec niezaspokojenia w całości świadczenia objętego tytułem, Komornik zobowiązany był do zwrotu tytułu wykonawczego. Wobec prowadzenia przez siostrę pozwanego egzekucji na podstawie pierwszego tytułu wykonawczego, pozwany wystąpił o dalszy tytuł wykonawczy, który został mu wydany w dniu 31 października 2017 r. i na jego podstawie jest prowadzone obecne postępowanie egzekucyjne tytułem zaległych alimentów za okres od dnia 1 stycznia 2000 r. do 26 sierpnia 2006 r. przez Komornika Sądowego K. Ł. pod sygn. akt (...). W międzyczasie pozwany złożył skargę na czynności komornika, tj. na postanowienie o umorzeniu postępowania prowadzonego pod sygn. akt (...), skarga ostatecznie została uwzględniona w 2019 r. – postanowieniem z dnia 27 września 2019 r. Sąd Rejonowy (...) w Poznaniu w sprawie o sygn. akt (...) uchylił postanowienie Komornika, a Sąd Okręgowy w P. oddalił zażalenie dłużnika. Powyższe skutkowało tym, że postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt (...) nigdy nie zostało umorzone wskutek wniosku wierzyciela, tym samym nie zostały zniweczone skutki przerwania biegu przedawnienia. Wobec faktu, że w oparciu o pierwszy tytuł wykonawczy toczy się postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt (...) prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w Poznaniu M. J. na wniosek siostry pozwanego, pozwany wniósł do Komornika Sądowego K. Ł. wniosek o połączenie sprawy (...) ze sprawą (...) wszczętej na podstawie dalszego tytułu wykonawczego. Komornik Sądowy K. Ł. pominął wniosek pozwanego i umorzył postępowanie (...) z powodu braku tytułu wykonawczego w aktach sprawy uznając, iż dalsze prowadzenie postępowania jest niedopuszczalne. Pozwany złożył skargę na czynności komornika, jednakże rozstrzygnięcie w tej sprawie ma znaczenie wyłącznie porządkowe (skarga będzie rozpatrywana przez Sąd Rejonowy w Grodzisku wielkopolskim pod sygn. akt (...)). Sąd podsumowująco, chce zwrócić uwagę również na to, że postanowienie Komornika Sądowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na rzekomy wniosek samych wierzycieli o jego umorzenie zostało wydane we wrześniu 2014 r., natomiast wniosek o wydanie kolejnego tytułu wykonawczego pozwany złożył w marcu 2017 r., a zatem przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia. Zgodnie ze stanowiskiem Sadu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 4 października 2006 r., sygn. akt II CSK 202/06: „O tym, czy czynność procesowa przerywa czy nie bieg przedawnienia decydują przesłanki art. 123 § 1 pkt 1 KC, regulującego przerwę biegu przedawnienia i określającego, jakie czynności procesowe bieg ten przerywają. Czynność procesowa wtedy przerywa bieg przedawnienia, gdy można ją uznać za „przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia”. W ocenie Sądu, nie ulegało wątpliwości, iż pozwany składając wniosek o wydanie dalszego tytułu wykonawczego przedsięwziął właśnie czynność procesową bezpośrednio w celu kontynuacji dochodzenia swoich roszczeń alimentacyjnych.

Z uwagi na powyżej przedstawiony ciąg wydarzeń związanych z losem prowadzonego postępowania egzekucyjnego pod sygn. akt (...), w ocenie Sądu nie może budzić wątpliwości, iż egzekucja z tytułu zaległych alimentów jest prowadzona nieprzerwanie od lutego 1998 r. po dziś dzień w oparciu o pierwszy i dalszy tytuł wykonawczy, natomiast umorzenie postępowania egzekucyjnego z roku 2020, na które powołuje się powód, miało na celu wyłącznie uporządkowanie postępowań egzekucyjnych.

Tym samym pozwany nigdy nie zrzekł się prawa do dochodzenia zaległych alimentów. Wręcz przeciwnie, wykazywał on inicjatywę przez wszystkie lata co do tego, by wskazywać również ze swojej strony ewentualne składniki majątku powoda, z których mogłyby być to postępowanie egzekucyjne prowadzone. Dlatego też zarzut powoda co do tego, iż pozwany nie interesował się losem wszczętego postępowania, zdaniem Sądu jest chybiony i nie powinien się ostać, gdyż z uwagi na brak jakichkolwiek składników majątku powoda dających się spieniężyć przez wiele lat, postępowania egzekucyjne były umarzone ze względu na bezskuteczność tych egzekucji. Dopiero w chwili, gdy powód odziedziczył spadek po swoich rodzicach zaistniała realna szansa na wyegzekwowanie należności pieniężnych. W tym miejscu Sąd również poparł argumentację pozwanego, co do tego, iż zarzucany przez powoda brak aktualizacji adresu do korespondencji, wynikał z faktu, że powód zawsze przekazywał informację o korespondencji adresowanej do swoich dzieci, dlatego pozwany nie miał podstaw przypuszczać, że powód tym razem go nie powiadomi o nowej przesyłce listownej.

W kontekście zarzutu przedawnienia Sąd poparł także argumentację Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zaprezentowaną w postanowieniu o zmianie postanowienia w zakresie zabezpieczenia roszczenia powoda, co do tego, iż nie było podstaw do tego, aby przyjąć, iż w rzeczywistości doszło do przedawnienia roszczenia pozwanego z uwagi na umorzenie pierwotnego postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...). Gdyby jednak przyjąć, że roszczenie uległo przedawnieniu to Sąd przychylił się również do podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu nadużycia prawa przez powoda. Bowiern, podniesiony przez niego wcześniej zarzut przedawnienia roszczenia jawi się jako skrajnie sprzeczny z zasadami współżycia społecznego, a w szczególności z zasadą uczciwości, praworządności oraz alimentacji dzieci. Powód przez lata nie uczestniczył w życiu dorastających dzieci, nie interesował się ich losem. Wszelkie ich potrzeby zaspokajała ich matka, która kiedy dzieci były w wieku szkolnym parała się każdego dodatkowego zajęcia, by móc zapewnić dzieciom wszystko co potrzebne do ich rozwoju zarówno fizycznego, jak i duchownego. Dorastanie w rodzinie z problemem alkoholowym jednego z rodziców, w tym przypadku powoda jako ojca i męża powodowało ogromną dysfunkcję tej rodziny i destabilizację wzrastania w niej dzieci poprzez brak spokoju i bezpieczeństwa, a także zapewnienia opieki i odpowiednich wzorców z jego strony. Powód nigdy dobrowolnie po roku 1998 nie łożył zarówno na rzecz pozwanego, jak i jego siostry. Nie czynił również jakichkolwiek starań w zakresie alimentacji niepieniężnej poprzez swoje zaangażowanie emocjonalne czy pomoc w wychowywaniu dzieci. Dziś dorośli już ludzie, zarówno pozwany, jak i jego siostra wypowiadają się o powodzie, że niczego od niego nie dostali, a wszystko co mają zawdzięczają swojej mamie i jej ciężkiej pracy.

Przechodząc w tym miejscu do pozostałych zarzutów podnoszonych przez stronę powodową (podnoszonych w trakcie niniejszego postępowania), tj. m.in. co do kwestii częściowego spełnienia świadczenia z tytułu zaległych alimentów, a także bezzasadności dochodzenia przez pozwanego razem z roszczeniem głównym również należności odsetkowych, Sąd wskazuje na treść przepisu z art. 843 § 3 KPC, zgodnie z którym, w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu. Tym samym, z uwagi na powyższe rozważania, powołane przez powoda w dalszej części niniejszego postępowania zarzuty nie powinny być przedmiotem rozważania Sądu. Zgodnie z ujednoliconą linią w doktrynie i judykaturze, w przepisie art. 843 § 3 KPC słowo pozew oznacza pismo procesowe wszczynające postępowanie w konkretnej sprawie i dlatego przewidziane w art. 843 § 3 KPC ograniczenia odnosić się mogą wyłącznie do toku tego właśnie postępowania, którego zapewnieniu sprawnego prowadzenia mają służyć (wyr. SA w Gdańsku z 16.4.2014 r., V ACa 911/13, Legalis). W art. 843 § 3 KPC zastrzeżone zostało, że powód wytaczając powództwo przeciwegzekucyjne powinien już w pozwie podać wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa skorzystania z nich w dalszym postępowaniu. Celem takich rygorystycznych uregulowań miała być realizacja zasady koncentracji materiału dowodowego i przyspieszenie postępowania. (Komentarz do art. 843 KPC red. Marszałkowska-Krześ 2021, wyd. 29/ I. Gil, Legalis).

Sąd wskazuje także na fakt, iż w niniejszej sprawie nie zachodziła sytuacja, tego typu, że powód o jakiś okolicznościach sprawy dowiedział się później, aniżeli mement składania pozwu, bowiem kwestię chociażby odsetek mógł podnieść już w samym postępowaniu egzekucyjnym czego nie zrobił np. poprzez złożenie skargi na czynności komornika, to samo tyczy się sytuacji gdy komornik zaliczał wyegzekwowane kwoty na poczet zaległych należności alimentacyjnych. Co do zarzuty spełnienia świadczenia względem pozwanego, Sąd zaznacza, iż powód może dochodzić jego zdaniem nienależnie spełnionych świadczeń bezpośrednio od pozwanego w drodze powództwa chociażby o bezpodstawne wzbogacenie lub z tytułu świadczenia nienależnego. Uwadze Sądu nie uszło także to, że powód w niniejszym postępowaniu chwycił się każdej możliwej argumentacji. Niejednokrotnie wykluczając swoje stanowisko wraz z kolejnym składanym pismem procesowym. W toku procesu ujawnione także zostało, iż obecne postępowanie w przedmiocie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie pozostaje jedynym, odnoszącym się do kwestii alimentacji dzieci lub szczegółowiej jej przeważającego braku. Bowiern, oprócz tutejszego postępowania powód obecnie prowadzi jeszcze dwa inne, tj. o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanego z datą wcześniejszą niż ta, która została ustalona już wyrokiem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 11 stycznia 2007 r. oraz postępowanie o stwierdzenie nieważności umowy alimentacyjnej z roku 1997 r. We wszystkich trzech powództwach powód prezentuje zupełnie wykluczające się teorie celem wykreowania najkorzystniejszego dla siebie

stanu faktycznego. Idąc tym tokiem dedukcji, również w niniejszym postępowaniu stanowisko powoda dla Sądu nie do końca jawiło się jako jednoznaczne i klarowne.

(pkt 1 i 2 sentencji wyroku).

Stosownie do wyrażonej w art. 102 KPC zasady słuszności, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd uznał, że zasady słuszności przemawiają za nie obciążeniem pozwanego kosztami procesu w niniejszej sprawie. Zważywszy na charakter roszczenia pozwanego, jakiego dochodzi on w dalszej części w postępowaniu egzekucyjnym od swojego ojca M. Ł., tj. wierzytelności z tytułu zaległych alimentów, Sąd doszedł do uzasadnionego przekonania, że obciążenie pozwanego kosztami procesu jawiłoby się jako niesłuszne i nieuzasadnione. Tym samym, Sąd zniósł również koszty zastępstwa procesowego wzajemnie pomiędzy stronami.

Bowiem, Sąd Najwyższy przyjął, że: przepis art. 102 KPC wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Artykuł 102 KPC znajduje zastosowanie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego (post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, Legalis).(pkt 3 sentencji wyroku).

SSO Maria Prusinowska